

досвіду українських вчителів, які працюють з учнями за кордоном, може лягти в основу створення відповідної методичної літератури.

Список використаних джерел

1. Бублик Л. Імідж – по-польськи «візерунок». Як Польща підносить себе за кордоном [електронний ресурс] / Л. Бублик // Інформаційна агенція УНІАН. 04 серпня 2010. – Режим доступу: <http://www.unian.ua/news/389752-imidj-po-polski-vizerunok-yak-polscha-pidnosit-sebe-za-kordonom.htm>

2. Кассен Б., Більше однієї мови, Київ: Дух і літера, 2016.

3. Концепція моделі багатомовної освіти в закладах загальної середньої освіти з навчанням мов корінних народів і національних меншин / О. Л. Фідкевич, В. В. Снегірьова, Н. В. Бакуліна; НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України. Відділ жерел навчання мов нац. меншин та зарубіж. літ. Київ: Педагогічна думка, 2021. 44 с.

Машкова І.М.

кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Іщенко Т.М.

старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

Белякова О.В.

старший викладач кафедри іноземних мов факультету фінансів Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В УКРАЇНІ

Міграційна криза в нашій країні, викликана війною, науково-технічний прогрес, інші соціально-політичні явища, що постійно виникають на шляху євроінтеграції України, мають значний вплив на навчальний процес і психологічний стан його суб'єктів, проте українська система освіти поступово адаптувалася до військового стану в країні. Попередня пандемія і карантинні обмеження сприяли переходу до змішаної та дистанційної форм освіти, тобто навчання в онлайн-режимі, але актуальні особливості вітчизняної освіти мають братися до уваги, коли йдеться про сучасні глобальні освітні тенденції.

Однією з найважливіших загальних тенденцій, на нашу думку, можна вважати врахування характерних особливостей одного із суб'єктів навчального процесу, а саме здобувачів вищої освіти; на даному етапі це особливості покоління Z («дітей цифрової ери»). Представники покоління Z майже не розмежовують реальне життя та віртуальне та спрямовані на швидкий результат на кожному етапі своєї життєдіяльності. Вони поки що більш прагматичні, ніж майбутнє покоління, життя якого уявляється в більш комфортному та екологічному середовищі.

Оскільки сучасна студентська молодь розвивалася вже в інформаційному суспільстві, і всі сфери її життя безпосередньо пов'язані з Інтернетом, це робить їх

достатньо незалежними в отриманні знань від представників старшого покоління, до якого також відносяться більшість таких суб'єктів начального процесу як науково-педагогічні працівники. Звідси традиційне завдання викладачів створювати цікаве і творче освітнє середовище перетворюється у свою більш сучасну форму – інтерактивну. Потрібно враховувати не тільки залежність студента від Інтернету, зосередженість «на короткострокових цілях, фрагментарність образного мислення, а й орієнтацію на використання» (що дуже важливо, наприклад, для вивчення іноземних мов) та його чесність, що також вимагає не тільки високого рівня знань та інформаційно-технічної обізнаності а й високих моральних стандартів науково-педагогічних працівників [1, с. 289-292].

Наступною тенденцією, що безпосередньо пов'язана з вищезазначеною, є цифровізація освіти. За останні декілька років всі основні форми онлайн-комунікації, а саме відеоконференції, чати, форуми, блоги, анкетування та соціальні мережі, мобільні застосунки широко доповнили вже звичне користування електронною поштою. Воєнна ситуація в Україні прискорила освоєння цих форм всіма верствами населення, і саме вони виявилися незамінними для збереження освітнього процесу в синхронному та асинхронному режимі. Завдяки платформі Moodle (відкритій безкоштовній системі керування дистанційним навчанням), яка дозволяє розміщувати велику кількість навчально-методичних матеріалів в різних форматах, здійснювати різні форми тестування та оцінювання завдань у ефективний спосіб, заклади вищої освіти продовжують успішно працювати в гнучкому змішаному та дистанційному форматі. Користування хмарними сховищами даних сприяють безперервному навчанню та підвищують його ефективність, що дає можливість опрацьовувати матеріали з різних мобільних пристроїв. Наприклад, встановлені на мобільному телефоні додатки дуже допомагають у вивченні іноземних мов, зокрема постановці правильної вимови, розвитку навичок аудіювання.

Цифрова компетентність викладача, яка є динамічною системою, допомагає успішно соціалізуватися всім суб'єктам навчального процесу та підвищити ефективність професійної і навчальної діяльності. На нашу думку, це передбачає не підвищення інтенсивності навчання, а поєднання найкращих традиційних форм і цифровізації освіти. Тому при складанні навчальних робочих програм і планів і проведенні практичних занять, зберігаючи кращі вітчизняні надбання, слід також орієнтуватись на національний і на міжнародний характер сучасного ринку праці та сприяти розвитку полікультурності в усіх суб'єктів навчального процесу, яку можна вважати ще однією важливою освітньою тенденцією.

Отже, структурований під вимоги сучасного студентства навчальний процес не виключає завдання розвитку творчих здібностей, соціалізації в реальному житті, чому має сприяти соціокультурне середовище університету. Враховуючи сучасні вітчизняні умови, особливо важливим, на нашу думку, є виховання патріотизму та мультикультуралізму, а також оптимістичне спрямування всіх етапів навчального процесу.

Оскільки Україна стоїть на реальному шляху повноправного членства в Європейському Союзі, необхідність поглиблення міжкультурної комунікації не

викликає сумніву. Тому глобальна тенденція мультикультурної освіти має також реалізовуватись на нашому національному ґрунті. Багатомовність (полілінгвізм) вважається одним із важливих шляхів розвитку багатокультурності та міжкультурної свідомості. У період міграційної кризи в нашій країні, що викликана війною, володіння однією іноземною мовою виявилось недостатнім, як показала практика, в багатьох країнах, які прихистили українських біженців. І, навпаки, студенти, які навчалися декільком мовам, отримали додаткові освітні можливості [2].

Формування громадянських цінностей у сучасної студентської молоді, залучення її до участі у прийнятті важливих рішень у закладах вищої освіти та в громаді в цілому для розбудови нового демократичного суспільства відповідатиме молодіжній політиці Європейської Співдружності та Ради Європи. Соціокультурна політика університету має сприяти розвитку нових ціннісних орієнтацій українського студентства. У процесі психолого-педагогічного забезпечення освітнього процесу мають враховуватись усі сучасні освітні тенденції та вітчизняні особливості. Створення психологічно сприятливого клімату для навчання так само як і застосування індивідуального підходу до студентів, в умовах воєнного стану набуває величезного значення. Науково-педагогічні працівники мають згуртуватись також в боротьбі проти професійного вигорання, спричиненого стресами, емоційним виснаженням та важкими умовами життя і праці, підтримувати не тільки студентів, а й колег, які потребують психологічного розвантаження, демонструвати надійність та оптимізм. Слід залучати студентів до самостійного пошуку інформації та здобування знань, створювати та обговорювати проблемної ситуації, давати більше творчих завдань, поділяти з ними відповідальність за навчальний процес і долучати до збагачення мотиваційного складника.

Виклики, які ставить перед українською освітою поступ країни до членства в Європейському Союзі, на нашу думку, мають, враховуючи всі основні тенденції розвитку освітнього процесу з їх перевагами та недоліками, створювати в соціокультурному середовищі університету такий соціально-психологічний клімат, що сприятиме адаптації студентів до нових умов та їх гармонічному розвитку.

Список використаних джерел

1. Руденко М.В. Особливості сучасного здобувача вищої освіти як суб'єкта освітнього процесу / Микола Васильович Руденко // Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України. Збірник матеріалів V Міжнародної наукової конференції, м. Київ, (17 листопада 2022 р.), Київ, КНУБА, 2022. – С. 287-296.

2. Машкова І.М., Іщенко Т.М., Белякова О.В. Мотиваційний складник навчання другої іноземної мови в закладах вищої освіти нелінгвістичного профілю / І. М. Машкова, Т. М. Іщенко, О. В. Белякова // Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасних університетів. Збірник матеріалів Міжнародної наукової конференції, м. Київ, (2 травня 2022 р.), Київ, КНЕУ, 2022. – С. 185-187. [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/37947/smkmosu_22.pdf.